

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1231/2010

2010 m. lapkričio 24 d.

kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

gracijos politika turėtų būti siekiama suteikti jiems teises ir pareigas, lygiavertes Sąjungos piliečių teisėms ir pareigoms.

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies b punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Europos Parlamentas ⁽³⁾, Taryba bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas ⁽⁴⁾ ragino, kad teisėtai valstybių narių teritorijoje gyvenantys trečiųjų šalių piliečiai būtų geriau integruoti suteikiant jiems vienodas teises, kiek įmanoma atitinkančias tas, kuriomis naudojasi Sąjungos piliečiai.

(2) 2005 m. gruodžio 1 d. Teisingumo ir vidaus reikalų taryba posėdyje pabrėžė, kad Sąjunga turi užtikrinti vienodas sąlygas teisėtai valstybių narių teritorijoje gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams ir kad aktyvesne inte-

(3) Tarybos reglamentas (EB) Nr. 859/2003 ⁽⁵⁾ išplėtė Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 dėl įstatymuose nustatytų valstybių narių socialinės apsaugos sistemų koordinavimo taikymą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės.

(4) Šiuo reglamentu užtikrinama pagarba pagrindinėms teisėms ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, pirmiausia jos 34 straipsnio 2 dalyje.

(5) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ⁽⁶⁾ pakeičia Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką ⁽⁷⁾, pakeičia Reglamentą (EEB) Nr. 574/72. Reglamentai (EEB) Nr. 1408/71 ir (EEB) Nr. 574/72 panaikinami nuo Reglamento (EB) Nr. 883/04 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymo pradžios dienos.

(6) Reglamentu (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamentu (EB) Nr. 987/2009 iš esmės patikslinamos ir supaprastinamos koordinavimo taisyklės, taikomos apdraustiesiems asmenims ir socialinės apsaugos įstaigoms. Įstaigų atveju patikslintomis koordinavimo taisyklėmis siekiama paspartinti duomenų apie apdraustųjų asmenų teises į išmokas tvarkymą ir sudaryti jam palankesnes sąlygas bei sumažinti atitinkamas administracines išlaidas.

⁽¹⁾ OL C 151, 2008 6 17, p. 50.

⁽²⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento pozicija (OL C 294 E, 2009 12 3, p. 259), 2010 m. liepos 26 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (OL C 253 E, 2010 9 21, p. 1) ir 2010 m. spalio 7 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ 1999 m. spalio 27 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Vadovų Tarybos susitikimo Tampereje (OL C 154, 2000 6 5, p. 63).

⁽⁴⁾ 1991 m. rugsėjo 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl darbuotojų migrantų iš trečiųjų šalių statuso (OL C 339, 1991 12 31, p. 82).

⁽⁵⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 166, 2004 4 30, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 284, 2009 10 30, p. 1.

- (7) Aukšto lygio socialinės apsaugos skatinimas ir gyvenimo lygio bei gyvenimo kokybės gerinimas valstybėse narėse yra Sąjungos tikslai.
- (8) Siekiant išvengti situacijos, kai darbdaviai ir nacionalinės socialinės apsaugos įstaigos turi spręsti sudėtingas tik su nedidele asmenų grupe susijusias teines ir administracines problemas, svarbu pasinaudoti visais socialinės apsaugos srityje modernizavimo ir supaprastinimo teikiama pranašumais taikant vieną bendrą teisinę koordinavimo priemonę – Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 kartu su Reglamentu (EB) Nr. 987/2009.
- (9) Todėl reikia priimti teisės aktą, kuris pakeistų Reglamentą (EB) Nr. 859/2003 ir kuriuo visų pirma būtų siekiama Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamentą (EEB) Nr. 574/72 atitinkamai pakeisti Reglamentu (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamentu (EB) Nr. 987/2009.
- (10) Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės, neturi jiems suteikti teisės atvykti, būti ar gyventi valstybėje narėje arba suteikti galimybę patekti į jos darbo rinką. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009 taikymas neturėtų daryti poveikio valstybių narių teisei atsakyti suteikti, panaikinti arba atsakyti pratęsti leidimą atvykti, būti, gyventi arba dirbti atitinkamoje valstybėje narėje pagal Sąjungos teisę.
- (11) Pagal šį reglamentą Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009 turėtų būti taikomi tik kai atitinkamas asmuo jau teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje. Todėl teisėtai asmens apsigyvenimas yra būtina sąlyga, kad būtų taikomi tie reglamentai.
- (12) Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009 neturėtų būti taikomi tokiai situacijai, kuri visais atžvilgiais apsiriboja tik viena valstybe nare. Tai, *inter alia*, yra trečiosios šalies piliečių, susijusių tik su trečiąja šalimi ir viena valstybe nare, situacija.
- (13) Sąlyga teisėtai gyventi valstybės narės teritorijoje neturėtų daryti poveikio teisėms, atsirandančioms taikant Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 nuostatas dėl neįgalumo, senatvės ar maitintojo netekimo pensijų, kurias viena ar kelios valstybės narės moka trečiosios šalies piliečiui, kuris anksčiau atitiko šio reglamento sąlygas, arba maitintojo, kuriuo buvo toks trečiosios šalies pilietis, netekusiems asmenims, jei jie tokias teises įgijo gyvendami trečiojoje šalyje iš darbuotojo.
- (14) Teisės į bedarbio išmoką, kaip nustatyta Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 64 straipsnyje, išsaugojimas priklauso nuo to, ar asmuo įregistruotas kiekvienos valstybės narės, į kurią jis atvyksta, įdarbinimo tarnybose kaip darbo ieškantis asmuo. Todėl šios nuostatos turėtų būti taikomos trečiosios šalies piliečiui tik jeigu tas asmuo turi teisę, tam tikrais atvejais suteiktą remiantis leidimu gyventi arba ilgalaikio gyventojų statusu, užsiregistruoti valstybės narės, į kurią jis atvyksta, įdarbinimo tarnybose kaip darbo ieškantis asmuo ir teisę joje teisėtai dirbti.
- (15) Šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis teisėms ir pareigoms, numatytiems tarptautiniuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis, kurių Šalis yra Sąjunga, ir pagal kuriuos suteikiamos socialinės apsaugos lengvatoms.
- (16) Kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl pasitaikančių tarpvalstybinio pobūdžio situacijų ir kadangi dėl siūlomo veiksmo Sąjungos masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (17) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį 2007 m. spalio 24 d. laišku Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą.
- (18) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas.
- (19) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 883/04 ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009 taikomi trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar nėra taikomi tik dėl jų pilietybės, taip pat jų šeimos nariams ir jų kaip maitintojo netekusiems asmenims, jeigu jie teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje ir jų situacija visais atžvilgiais neapsiriboja viena valstybe nare.

2 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 859/2003 panaikinamas santykių tarp valstybių narių, kurioms yra privalomas šis reglamentas, atžvilgiu.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2010 m. lapkričio 24 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
O. CHASTEL
